

РЕШЕНИЕ

№ 13876

гр. София, 22.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 72 състав, в
публично заседание на 22.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Стоева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **6644** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Н. С. М., чрез адв. Д. П., срещу отказ за откриване на платежна сметка за основни операции, постановен по подадено до П. АД искане от 28.06.2023г., обективиран в уведомление с изх. № 39-2200/10.06.2024г.

С жалбата се навеждат възражения, че оспорваният административен акт е постановен при съществени нарушения на административнопроизводствени правила, в противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона, поради което се прави искане за отмяната му. Поддържа се, че отказът на П. АД да открие платежна сметка за основни операции по искането на жалбоподателя засяга правата му, тъй като го лишава от гарантираното му от закона - чл. 119 от Закона за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС), право да открие и да използва платежна сметка за основни операции и ограничава гарантираното му от Конституцията на Република България право на труд, вкл. правото му да упражнява търговска дейност и да получава възнаграждение за труда си (чл. 3 ЗОПБ). Твърди се, че в уведомление с изх. № 39-2200/10.06.2024г. изобщо не е посочено извършила ли е банката комплексна проверка по ЗМИП на жалбоподателя; каква проверка е извършена - опростена или разширена; какви са резултатите от извършената проверка; съобразена ли е извършената проверка с естеството на продукта - П., при който рискът от изпиране на пари и финансиране на тероризма се управлява от други фактори като ограничения на портфейла. Сочи се, че по отношение на жалбоподателя няма никакви пречки за изясняване на произхода на средствата, а в отказа няма данни кои способности е използвала банката за изясняване произход на средствата и какви са резултатите от това

изследване. Поддържа се в тази връзка, че П. АД няма законова възможност да откаже откриването на П. с бланкетно позоваване на Раздел IV, т. 4.12.5 от своите ОУ за откриване и водене на банкови сметки и предоставяне на платежни услуги. В уведомление с изх. № 39-2200/10.06.2024г. не е посочено до нарушаването на кои установени в българското законодателство разпоредби относно предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма би довело откриването на П. на жалбоподателя. Сочи се, че банката е длъжна да уведоми потребителя за конкретното основание за отказа, което в случая не е извършено, поради което е допуснато нарушение на чл. 119, ал. 1, предл. 1 ЗПУПС, а в конкретния случай банката не се и позовала на изключението на чл. 119, ал. 6, изр. първо ЗПУПС, тъй като обективно липсва информация, чието разкриване би било в противоречие с целите на националната сигурност, обществения ред или законодателството относно предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Жалбоподателят счита, че банката не се е съобразила с Насоки E./GL/2023/04 Относно политиките и механизмите за контрол за ефективно управление на рисковете за изпиране на пари и финансиране на тероризма при предоставяне на достъп до финансови услуги, съгласно които е възможно само целенасочено и пропорционално ограничаване на достъпа до продукти и услуги. Поддържа, че чл. 20 от Насоките предвижда, че когато националното законодателство предвижда кредитната институция да коригира характеристиките на продукти и услуги, предлагани на даден клиент, една от възможностите за това е на клиента да бъде предложена платежна сметка за основни операции, когато кредитната институция е задължена да прилага такива сметки съгласно националното транспониране на Директива 2014/92/ЕС относно съпоставимостта на таксите по платежни сметки и достъп до платежни сметки за основни операции, т.е. минималното, което клиентът може да получи като платежна сметка, е платежна сметка за основни операции. По тези съображения се прави искане за отмяна на оспорения акт, както и за присъждане на сторените по делото разноски.

Ответниците, в депозирания писмен отговор на жалбата и в съдебното заседание чрез процесуалния си представител юрк. А., оспорват жалбата като неоснователна, като поддържат становище, че банката основателно е отказала да открие сметка и установи делови взаимоотношения с жалбоподателя. Поддържат в тази връзка, че при данни за лице, включено в санкционни списъци, в какъвто е включен и жалбоподателят, П. АД е длъжна да извършва необходимия анализ и при пълно съвпадение на лицето с целта банката е задължена незабавно да замрази сметките при вече установени делови взаимоотношения или да забрани установяване на делови отношения с потенциален клиент. С оглед включването на жалбоподателя в санкционен списък и наличието на публично достъпна негативна информация, банката е в невъзможност да влезе в договорни отношения с жалбоподателя и да открие сметка за основни операции.

С. градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща процесуален представител по делото и не взема становище по жалбата.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, прецени събраните по делото доказателства и на основание чл.168, ал.1 вр. чл.146 АПК провери изцяло законосъобразността на обжалвания акт, намира следното от фактическа и правна страна:

Не е спорно, а и се установява от представените по делото писмени доказателства, че на 28.06.2023г. жалбоподателят е подал на хартиен носител искане за откриване на платежна сметка за основни операции до „Първа инвестиционна банка“ АД. С искането жалбоподателят е декларирал, че към датата на подаването му няма платежна сметка, чрез която може да ползва услугите по чл. 118, ал. 1 от Закона за платежните услуги и платежните сметки в друга банка в Република България, както и че е видна политическа личност през последната една година в

Република България, в друга държава в ЕС или международна организация по смисъла на ЗМИП. Приложено е потвърждение за закрыта сметка от 03.04.2023г., издадено от О. АД.

С решение № 273 от 10.01.2024г., постановено по адм. дело № 8196/2023г. по описа на АССГ, 32 с-в, влязло в законна сила на 31.01.2024г., е отменен мълчалив отказ на П. АД да се произнесе по искането от 28.06.2023г. на Н. С. М. за откриване на платежна сметка за основни операции и преписката е изпратена на П. АД за произнасяне в 10-дневен срок със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

Не е спорно, че на 08.02.2024г. на жалбоподателя е съобщен отказ с изх. № 39-409 от 08.02.2024г. на директор на Дирекция "Съответствие - превенция срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма" и зам.-директор на Дирекция "Съответствие - превенция срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма" в "Първа инвестиционна банка" АД, по оспорването на който е образувано адм. дело № 2040/2024г. на АССГ, 22 с-в, приложено за послужване в настоящото производство.

С решение № 2940/02.05.2024г. по адм. дело № 2040/2024г. на АССГ, 22 с-в, е обявена нищожността на оспорения отказ, постановен по подадено заявление от 28.06.2023г. от Н. М. и искането е върнато за ново разглеждане и произнасяне от представляващите "Първа инвестиционна банка" АД в десетдневен срок.

В изпълнение на дадените с решение № 2940/02.05.2024г. по адм. д. № 2040/2024г. на АССГ, 22 с-в, задължителни указания е последвало издаване на оспорения в настоящото съдебно производство отказ за откриване на платежна сметка за основни операции по подадено до П. АД искане от 28.06.2023г., обективизиран в уведомление с изх. № 39-2200/10.06.2024г. на "Първа инвестиционна банка" АД, подписано от Н. Б., като главен изпълнителен директор, и С. П. - изпълнителен директор.

Посочено е в уведомление с изх. № 39-2200/10.06.2024г., че искането на жалбоподателя за откриване на платежна сметка за основни операции е разгледано от "Първа инвестиционна банка" АД, в резултат на което жалбоподателят е информиран, че съгласно чл. 119, ал. 4 от Закона за платежните услуги и платежните системи банките отказват откриването на платежна сметка за основни операции, когато откриването на такава сметка би довело до нарушаване на установените в законодателството разпоредби относно предотвратяването използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансиране на тероризма. Цитираната законодателна разпоредба е отразена и в Раздел IV, т. 4.12.5 от Общите условия за откриването и водене на банкови сметки и за предоставяне на платежни услуги на "Първа инвестиционна банка" АД. Съгласно чл. 10, т. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП) комплексната проверка на клиентите включва, наред с друго, и изясняване на произхода на средствата. Съгласно чл. 17, ал. 1 от ЗМИП в случаите, в които банката (в качеството си на задължено лице по ЗМИП) не може да изпълни изискванията за комплексна проверка, тя е длъжна да откаже извършването на операцията или сделката или установяването на делови отношения, в т.ч. откриването на сметка. Посочено е, че на 10 февруари 2023г. Службата за контрол на чуждестранните активи на Министерството на финансите на С. американски щати е оповестила, че са наложени санкции на няколко лица, измежду които и на господин Н. С. М., за "широко участие на корупционна дейност в България". Изложено е, че корупционната дейност е една от типичните предикатни дейности спрямо изпирането на пари, а санкционирането на жалбоподателя от страна на САЩ именно за това повдига сериозни съмнения относно произхода на средствата му, поради което и Банката не може да изпълни изискванията за комплексна проверка по отношение на него, в качеството му на кандидат за откриване на сметка. Посочено е, че Банката е извършила подробен анализ във връзка с искането за установяване на делови

взаимоотношения и откриване на сметка, но поради гореизброените причини отказва установяването на делови взаимоотношения с жалбоподателя, съответно няма да открие сметка на негово име.

Представени са с преписката Общи условия за откриване и водене на банкови сметки и предоставяне на платежни услуги на "Първа инвестиционна банка" АД, както и извлечение от Вътрешни правила на "Първа инвестиционна Банка" АД за контрол и предотвратяване на изпирането на пари и финансиране на тероризма.

Не е спорно, а и това се установява от представените писмени доказателства, че с решение № 441 от 04.06.2021 г. на Министерски съвет на Република България е създадена постоянна работна група с участието на представители на МВР, ДАНС и НАП, която в спешен порядък да изготви и поддържа списък на лицата, които попадат и потенциално биха попадали в обхвата на санкциите, наложени от Службата за контрол на чуждестранните активи (OFAC) на Министерство на финансите на САЩ, като в списъка на асоциираните лица се включват: а.) всички физически лица и юридически лица, притежавани, контролирани или управлявани през последните пет години от лицата, включени в списъка на OFAC; б.) всички съдружници, акционери, управители и членове на органи за управление и контрол на юридическите лица по буква "а", включени към момента и за последните 5 години; в.) всички физически лица и юридически лица, допълнени по реда на т. 4. ДАНС и НАП да предприемат постоянни мерки за установяване на степента на свързаност на лица с лица от списъка на МС и да предлагат на постоянната работна група допълване на списъка, в случай че се установи свързаност, или изключване от списъка на лица, в случай че свързаността е прекратена.

С влязло в сила решение № 1008/03.02.2022 г. по адм. дело № 6774/2021 г. на ВАС на РБ е обявена нищожността на решение № 441 от 04.06.2021 г. на Министерски съвет на Република България, в частта по т. 1, т. 3 и т. 6.

По делото е представено писмо с изх. № БНБ-63319/11.06.2021 г. на управителя на Българска народна банка /БНБ/ до кредитните институции и клоновете на чуждестранни банки в Република България, издадено във връзка с действията, предприети на 02.06.2021 г. от Службата за контрол на чуждестранните активи /OFAC/ на Министерство на финансите на САЩ по отношение на български лица, както и относно решението на Министерски съвет от 04.06.2021 г. да се поддържа списък на лицата, които попадат или потенциално биха попаднали в обхвата на санкциите. В писмото е отправена препоръка да се анализира рискът от установяване на отношения с такива клиенти, включени в двата списъка във връзка с потенциалния риск с корупционни действия, изпиране на пари, финансиране на тероризъм или други дейности, свързани със средства с престъпен произход. При оценен висок риск списъкът, приет от OFAC, да залегне във вътрешните правила на кредитната институция по чл. 101 от ЗМИП. Посочено е, че редът по т. 1 следва да се прилага и по отношение на списъка, публикуван и поддържан на интернет страниците на Министерството на финансите и на Националната агенция за приходите в изпълнение на решението на МС № 441 от 04 юни 2021г. В тази връзка е указано да се извърши преглед на системата от вътрешни индикатори и критерии за разпознаване на съмнителните операции, сделки и клиенти, с цел недопускане на забавяне на реакции при идентифициране на събитие от подобен род. Дадени са указания да се уведомява Държавна агенция за национална сигурност /ДАНС/ при установени делови отношения с тези лица, преди извършване на сделки с тях в рамките на установени делови отношения и преди извършването на всяка случайна сделка и/или операция с тези лица. С писмото се предписват действия за подобряване на вътрешните правила на банката по ЗМИП и относно отпускането на кредити, подобряване на комуникацията с административните органи, предприемане на действия относно експозиции към лица от списъка

на OFAC, както и списъка, приет с решение на МС от 04.06.2021 г., да бъдат предприети допълнителна оценка и мерки.

Указано е, че БНБ следва да бъде уведомена за предприетите действия във връзка с указанията в писмото в срок до 18 юни 2021г.

С писмо с изх. № 43-3612#1/18.06.2021 г. на "Първа инвестиционна банка" АД БНБ е уведомена за предприетите действия във връзка с писмо с изх. № БНБ-63319/11.06.2021 г., като лицата от посочените списъци са оценени като високорискова група по ЗМИП, списъците на лицата са включени в AML системата на банката и се актуализират автоматично при публикуването им от съответните органи. Посочва се, че по отношение на бъдещи клиенти проверките се извършват предварително автоматично.

Приложени са по делото Насоки на Европейския банков орган относно политиките и механизмите за контрол за ефективно управление на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма (ИП/ФТ) при предоставянето на достъп до финансови услуги.

Представено е извлечение от санкционен списък на Службата за контрол на чуждестранните активи /OFAC/ на Министерство на финансите на САЩ със специално определени граждани и блокирани лица /SDN списък/, в който е вписан и жалбоподателят.

Като писмени доказателства допълнително в съдебното производство са представени в превод на български език съобщение за медиите на МФ на САЩ от 10.02.2023г., Указ на президента на Руската федерация от 16.03.2012г. относно статута на орден "Д.", Указ на президента на Руската федерация от 13.03.2019 г. за награждаване на Н. М. с държавна награда орден "Д.", както и писмо изх. № 108/14.02.2024 г. на посланика на Руската федерация в Република България, с което се потвърждава, че във връзка с награждаването с орден "Д." на Н. М. не са извършвани и няма да бъдат извършвани парични плащания.

Представени са доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно член 7, буква а) от Регламент (ЕО) № 2271/96 на Съвета ("Блокиращия регламент"), въпроси на народни представители и отговори на МФ, Насоки за банки, платежни институции и дружества за електронни пари по отношение на системите за наблюдение, включително разширено наблюдение и проверка на произхода на средствата и източника на имуществено състояние на клиентите, както и презгранични операции и чуждестранни клиенти, приети от УС на БНБ, Насоки за банките по отношение на отстраняване на риска и финансовото приобщаване, приети от УС на БНБ.

Други относими доказателства не са ангажирани от страните по делото.

При така установеното от фактическа страна съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е подадена срещу подлежащ на оспорване пред съд административен акт, доколкото отказът да бъде открита платежна сметка за основни операции представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 АПК - така определение № 9208/17.08.2021г. по адм. дело № 6544/2021г.; определение № 2692/22.03.2022г. по адм. дело № 24/2022г.; определение № 2562/18.03.2022г. по адм. дело № 612/2022г.; определение № 2374/15.03.2022г. по адм. дело № 12301/2021г.; определение № 2725/23.03.2022г. по адм. дело № 2509/2022г. и др. на Върховния административен съд, от легитимирана страна, чиято правна сфера актът засяга неблагоприятно, в законоустановения 14-дневен срок по чл. 149, ал. 1 АПК, поради което съдът приема, че е процесуално допустима и подлежи на разглеждане по същество.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Според чл. 146 вр. чл. 168 АПК съдът следва да провери издаден ли е актът от компетентен орган и в предписаната от закона форма, спазени ли са материалноправните и процесуалноправните разпоредби и съобразен ли е актът с целта на закона.

Предмет на оспорване в настоящото производство е отказ, постановен по подадено до П. АД искане от 28.06.2023г. от жалбоподателя Н. С. М. за откриване на платежна сметка за основни операции.

Актът, обективиран в уведомление изх. № 39-2200/25.06.2024г., е издаден от компетентен орган съобразно дадените с решение № 2940 от 02.05.2024г. по адм.д. № 2040/2024г. на АССГ указания, както и е в изискуемата писмена форма.

Съдът намира, обаче, че са налице допуснати съществени процесуални нарушения, тъй като не са разгледани релевантни обстоятелства и предпоставки за производството, образувано по валидно отправено искане от Н. С. М. за откриване на платежна сметка за основни операции в "Първа инвестиционна банка" АД като потребител.

Правото на достъп до платежна сметка за основни операции е регламентирано в чл. 16 от Директива 2014/92/ЕС, транспонирана в националното законодателство с приемането на ЗПУПС - § 2, т. 5 от ДР на ЗПУПС. Правото на достъп на потребителите до платежна сметка за основни операции е регламентирано в чл. 119 ЗПУПС, а дефиницията за потребител, дадена в директивата, е възпроизведена в § 1, т. 40 от ДР на същия закон.

Съобразно разпоредбата на чл. 118, ал. 1 ЗПУПС платежната сметка за основни операции е платежна сметка, чрез която се предоставят следните услуги в левове на територията на страната: 1. откриване, използване и закриване на платежна сметка; 2. внасяне на средства по платежна сметка; 3. теглене на пари в брой от платежната сметка от гише или терминално устройство А. през работното време на банката или извън него; 4. изпълнение на следните платежни операции: а) директни дебити; б) платежни операции, извършвани чрез платежна карта, включително плащания чрез интернет; в) кредитни преводи, включително нареждания за периодични преводи, на терминални устройства А. и ПОС и на гишета, когато са налични, и чрез системите за онлайн банкиране на банка.

Разпоредбата на чл. 119, ал. 1 ЗПУПС предвижда, че всички банки, лицензирани от БНБ, и клонове на банки, осъществяващи дейност на територията на страната, които предоставят платежни услуги на потребители, предлагат платежни сметки за основни операции по смисъла на чл. 118. Потребители, пребиваващи законно в Европейския съюз, включително такива без постоянен адрес, търсещи международна закрила лица и потребители, на които не е предоставено разрешение за пребиваване, но които не е възможно да се експулсират по правни или фактически причини, имат право да открият и да използват платежна сметка за основни операции – чл. 119, ал. 2 ЗПУПС. Цитираната норма е отразена и в Раздел IV, т. 4.12.5 от Общите условия за откриване и водене на банкови сметки и предоставяне на платежни услуги на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Според чл. 119, ал. 3 ЗПУПС банките, които са получили заявление за откриване на платежна сметка за основни операции, трябва да открият платежната сметка за основни операции или да дадат отказ за откриване на такава сметка не по-късно от 10 дни след получаването на всички необходими документи. Основанията за отказ са посочени в ал. 4 и ал. 5 на същата разпоредба. Съгласно чл. 119, ал. 6 ЗПУПС в случай на отказ за откриване на платежна сметка банките уведомяват потребителя за отказа, както и за конкретното основание за отказа веднага щом вземат решението, освен ако разкриването на тази информация би било в противоречие с целите на националната сигурност, обществения ред или законодателството относно предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

С оглед характера на регулираните обществени отношения и при изричната разпоредба на чл. 119, ал. 6 ЗПУПС сезираната банка е задължена да се произнесе с мотивиран писмен акт по

заявлението. Тя е длъжна да разгледа искането, като събере относимите доказателства, като обсъди релевантните по закон основания и в зависимост от това да открие сметка или да постанови мотивиран писмен отказ, за който да уведоми лицето.

В конкретния случай с уведомлението от 10.06.2024г. жалбоподателят е уведомен, че банката отказва установяването на делови взаимоотношения с него и откриване на сметка, тъй като не може да изпълни изискванията за комплексна проверка.

При съвкупната проверка и анализ на събраните по делото писмени доказателства съдът намира, че ответникът е допуснал нарушение на процесуалните правила, довело и до нарушение на приложимия материален закон - чл. 119, ал. 6 ЗПУПС, доколкото приема, че в случая обжалваният отказ не е ясно мотивиран, по начин за заявителя да стане ясно поради какви причини не може да бъде открита банкова сметка, за каквито мотиви не може да се приеме извършеното бланкетно позоваване на разпоредбата на чл. 119, ал. 4 ЗПУПС и Раздел IV, т. 4.12.5 от Общите условия за откриване и водене на банкови сметки и предоставяне на платежни услуги. Единствено допустимите от закона основания за отказ за откриването на платежна сметка за основни операции са, ако това би довело до нарушаване на установените в законодателството разпоредби относно предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Банките могат да откажат откриване на платежна сметка за основни операции на потребител, ако той вече притежава: платежна сметка за основни операции, водена от същата или от друга банка на територията на страната, или повече от една платежна сметка, чрез която може да използва всички услуги по чл. 118, ал. 1, водена от същата или от друга банка на територията на страната, освен ако е бил уведомен, че сметката му ще бъде закрыта.

Както се посочи, ответникът следва да постанови мотивиран писмен акт, в който да изложи своите съображения и да аргументира изводите си в тази насока, което не е сторено в обжалвания отказ. Липсата на мотиви винаги е основание за отмяна на оспорения акт, тъй като целта на мотивите е да се обоснове издаването на акта до степен, позволяваща на заинтересованите лица да разберат какво е мотивирало органа да вземе съответното решение. Същевременно липсата на мотиви препятства и съдебния контрол, тъй като не позволява на съда да установи какви са съображенията на органа за постановяване на именно на това решение.

Доколкото в обжалвания отказ е извършено позоваване и на разпоредбата на чл.17, ал. 1 от Закона за мерките против изпирането на пари, съобразно която в случаите, при които задълженото лице по чл. 4 не може да изпълни изискванията за комплексна проверка по чл. 10, т. 1 – 4, то е длъжно да откаже извършването на операцията или сделката или установяването на делови взаимоотношения, в т.ч. откриването на сметка, следва да се посочи, че възражението на жалбоподателя за липса на мотиви в тази връзка в обжалвания отказ се явява основателно. Действително, съгласно чл. 10, т. 4 ЗМИП комплексната проверка на клиентите включва и изясняване произхода на средствата. Разпоредбата на чл. 66, ал. 1 ЗМИП регламентира, че произходът на средствата се изяснява чрез прилагане на поне два от следните способи: 1. събиране на информация от клиента за основната му дейност, включително за действителния и очаквания обем на деловите взаимоотношения и на операциите или сделките, които се очаква да бъдат извършвани в рамките на тези взаимоотношения, чрез попълване на въпросник или по друг подходящ начин; 2. събиране на друга информация от официални независими източници – данни от публично достъпни регистри и бази от данни и други; 3. използване на информация, събирана във връзка с изпълнението на изискванията на този или други закони и подзаконовни нормативни актове, включително Валутния закон, която да показва ясен произход на средствата; 4. използване на информация, обменяна в рамките на групата, която да показва ясен произход на средствата,

когато е приложимо; 5. проследяване на паричните потоци в рамките на установените делови взаимоотношения с клиента, при което да е виден ясен произход на средствата, когато е приложимо.

Според чл. 66, ал. 2 ЗМИП при невъзможност за изясняване на произхода на средствата след изчерпване на способите по ал. 1, както и в случаите, при които прилагането на поне два от способите по ал. 1 е довело до противоречива информация, изясняването на произхода на средствата се извършва чрез писмена декларация от клиента или от неговия законен представител или пълномощник. Изясняването на произхода на средствата може да се извърши чрез писмена декларация от клиента или от неговия законен представител или пълномощник и при извършване на случайна сделка или операция, когато прилагането на два от способите по ал. 1 е невъзможно. Формата и редът за подаване на декларацията се определят с правилника за прилагане на закона. Информацията по ал. 1 и 2 се документира и се съхранява при условията на чл. 68 – чл. 66, ал. 3 ЗМИП. В случая в обжалвания отказ изобщо не е отразено извършена ли е от банката комплексна проверка по ЗМИП на жалбоподателя, в случай че такава е извършена, какви са резултатите от същата, както и предприети ли са конкретни действия по изясняване произхода на средствата чрез прилагане на регламентираните в чл. 66, ал. 1 ЗМИП способности, поради което немотивиран и необоснован се явява крайният извод, че банката е в невъзможност да изпълни изискванията за комплексна проверка по см. на чл. 17, ал. 1 ЗМИП. Отказ за откриване на платежна сметка за основни операции може да бъде постановен само на основанията, изрично регламентирани в ЗПУПС, а не на базата на съмнения по отношение на правно релевантни обстоятелства.

Отделно от горното, за пълнота на изложението следва да се посочи, че съгласно нормата на чл. 117, ал. 1 и ал. 2 от ЗПУПС потребителите, пребиваващи законно в Европейския съюз, не могат да са обект на дискриминация от страна на банките въз основа на тяхната националност или местопребиваване, нито на друго основание съгласно чл. 21 от ХОПЕС, когато тези потребители подават заявление за откриване на платежна сметка или се опитват да получат достъп до платежна сметка на територията на Република България. В случая липсва спор, че жалбоподателят е лице, което пребивава законно на територията на Република България, в този смисъл условията, приложими във връзка с откриването и воденето на платежна сметка за основни операции, не трябва да са дискриминационни.

Предвид всичко гореизложено и с оглед приложението на правилата за разпределение на доказателствената тежест в процеса по смисъла на чл. 170, ал. 1 АПК, следва да се приеме, че ответникът не доказва изпълнението на законовите изисквания, които са го мотивирали при постановяване на акта, за да настъпят разпоредените с издаването му неблагоприятни за жалбоподателя последици. По тези съображения съдът намира, че оспореният отказ за откриване на платежна сметка за основни операции следва да бъде отменен, като на основание чл. 173, ал. 2 АПК преписката следва да бъде върната на "Първа инвестиционна банка" АД за мотивирано произнасяне по депозираното заявление за откриване на банкова сметка в срока по чл. 119, ал. 4 ЗПУПС, при съобразяване съдържащите се в мотивите на настоящото решение указания по тълкуването и прилагането на материалния закон.

Относно разноските в производството.

При този изход на спора и с оглед своевременно направеното от жалбоподателя искане, на последния на основание чл. 143, ал. 1 АПК следва да бъдат присъдени разноски в общ размер от 1010 лв., представляващи заплатена държавна такса и адвокатско възнаграждение по договор за правна защита и съдействие от 24.06.2024г.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалбата на Н. С. М., подадена чрез адв. Д. П., отказ за откриване на платежна сметка за основни операции, постановен по подадено до П. АД искане от 28.06.2023г., обективиран в уведомление с изх. № 39-2200/10.06.2024г.

ВРЪЩА преписката на „Първа инвестиционна банка“ АД за ново произнасяне по подаденото искане за откриване на платежна сметка за основни операции от 28.06.2023г. в срока по чл. 119, ал. 4 ЗПУПС, съобразно дадените в мотивите на решението указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА „Първа инвестиционна банка“ АД да заплати на Н. С. М. сумата от 1010 лв., представляваща разноски по делото за заплатена държавна такса и адвокатско възнаграждение. Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: